

**DISTRICT HEALTH SYSTEM MANAGEMENT TO IMPROVE
THE QUALITY OF MATERNAL AND CHILD HEALTH
FROM KAPHO DISTRICT IN PATTANI PROVINCE, THAILAND**

DECHA SAE-LEE

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF PRIMARY HEALTH CARE MANAGEMENT
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

Copyright by Mahidol University
2014

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

DISTRICT HEALTH SYSTEM MANAGEMENT TO IMPROVE THE QUALITY OF MATERNAL AND CHILD HEALTH FROM KAPHO DISTRICT IN PATTANI PROVINCE, THAILAND

DECHA SAE-LEE 5437348 ADPM / M

M.P.H.M.

THESIS ADVISORY COMMITTEE: BANG-ON THEPHTIEN, Ph.D,
SUPATTRA SRIVANICHAKORN, Dr.P.H.

ABSTRACT

This study was performed in a descriptive retrospective fashion to evaluate the result of District health system management, aiming to improve the quality of maternal and child health care (MCH) in Kapho District, Pattani Province, Thailand. Data collection was carried out by document review method. Data management and analysis were divided into two phases. In the first phase, covering the years 1999 to 2006, a situation analysis and past experiences were incorporated. The second phase lasted from 2007 to 2012, wherein a theoretical analysis was done.

The findings demonstrated that the District health system management positively influenced the quality of MCH care. As examples, Maternal Mortality Ratio was shown to be zero per 100,000 live births, since the fiscal year 2007 to 2012, and the Perinatal Mortality Rate was as low as 3.09 per 1,000 total births in 2012. Furthermore, there revealed improved service coverage to the MCH populations. For instance, four – section observation of antenatal care coverage showed an optimistic trend (69.9%, 78.98%, 80.43%) from the year 2010 to 2012. This was totally due to the comprehensive management system, comprising the following six core components:(i) service delivery, (ii) health workforce, (iii) health information systems, (iv) essential medication access, (v) financing, and (vi) leadership or governance.

KEY WORDS :DISTRICT HEALTH SYSTEM/MATERNAL AND CHILD
HEALTH /PRIMARY HEALTH CARE

55 pages

Copyright by Mahidol University

การจัดการระบบสุขภาพระดับอำเภอเพื่อพัฒนาคุณภาพงานอนามัยแม่และเด็กจากอำเภอกะพ้อ
จังหวัดปัตตานี , ประเทศไทย

DISTRICT HEALTH SYSTEM MANAGEMENT TO IMPROVE THE QUALITY OF
MATERNAL AND CHILD HEALTH FROM KAPHO DISTRICT IN PATTANI
PROVINCE, THAILAND

เดชา แซ่หลี่ 5437348 ADPM / M

สม.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: บังอร เทพเทียน, Ph.D, สุพัตรา ศรีวณิชชากร, Dr.P.H.

บทคัดย่อ

การออกแบบการศึกษาย้อนหลังเชิงพรรณนาที่ใช้ประเมิน ผลของการจัดการระบบ
สุขภาพระดับอำเภอเพื่อพัฒนาคุณภาพงานอนามัยแม่และเด็กจากอำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ,
ประเทศไทย โดยการศึกษาเป็นการนำข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร สำหรับการจัดการข้อมูลและ
การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2542 - 2549 ใช้การวิเคราะห์
สถานการณ์และประสบการณ์ที่ผ่านมา และระยะที่ 2 ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2550 - 2555 ใช้การวิเคราะห์ทาง
ทฤษฎี

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการระบบสุขภาพระดับอำเภอส่งผลต่อคุณภาพของ
งานอนามัยแม่และเด็ก โดยดูจากอัตราการตายของมารดาเป็น 0 ต่อ 100,000 การเกิดมีชีพตั้งแต่
ปีงบประมาณพ.ศ. 2550-2555และอัตราการตายปริกำเนิดผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 3.09 ต่อ 1000 การ
เกิดทั้งหมดในปีพ.ศ.2555 และทำให้ความครอบคลุมการจัดบริการดีขึ้น โดยดูจากการดูแลการฝาก
ครรภ์ (อย่างน้อย 4 ครั้ง) มี แนวโน้มดีขึ้น (69.9 % , 78.98 % , 80.43% ตามลำดับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2553-
2555) นี้เป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการที่ครอบคลุมในแง่ของห้วงองค์ประกอบหลัก คือ
(1) การจัดบริการ (2) บุคลากรสาธารณสุข (3) ระบบข้อมูลสุขภาพ (4) การเข้าถึงยาจำเป็น (5)
การเงิน และ (6) การนำหรือการอภิบาลระบบ